

ئىۋارەى رۆژى 25-11-2004 رۆژى جىيەنى دژ بە زەبرو زەنگ لە دژى ژنان ، لە سەر ئاستى ئەلمانىا ئاكسىونىك بەرىدەكرى ، لە ژىر ناوى (رۇشنايىيەك بۇ ھەر ژنىك). ئىمە وەك دەنگەكان پىمان باش بوو لە وبارەيەو ، كە كىشەى ژنانە چەند پرسىارىك ئاراستەى چەند نوسەرىكى ژن و بەرگرى كەرانى مافى ژنان بكەين .

دەنگەكان : ئايا دەسەلاتى ديموكراتى ئەتوانىت كۆتايى بە كىشەى چەوسانەوەى ژنان بەينىت ؟
يەكەك لە كۆلەكە گەنگەكانى پەيوەندى پەيوەندى و كۆمەلايەتىيەكانى نىزامى سەرمایەدارى سەتمەكىشى و ژىردەستەيى ژنانە، لەم نىزامەدا كىشەكانى ژنان پەيوەندى تەواوى بە سود و قازانجى سەرمایەو ھەيە و لەرىگەى كۆيلە كردنى ژنانەو زامنى كەلەكەى سودو قازانجى پى ئەكەن...
بەراى من دەسەلاتى ديموكراتى دەخالەتىكى رووكەشانەى خەلكىيە لە حوكمرانى كردنى نىزامە ديموكراسىيە لىبرالى و پەرلەمانىيەكاندا، چونكە خودى دەخالەتى خەلكى لە دەسەلاتى سىياسى و پەسەند كردن و جىبەجى كردنى ياسادا ناتوانىت لەسەر بنەماى پەرلەمان و سىستىمى ديموكراسى نوینەرايەتى دابمەزىنى.
لە وولاتانىكدا كە سىستەمى ديموكراتى تىايدا كار ئەكات و ژنانىش ژمارەيەكى زۆر لە پۆستە بەرزەكانى دەولەتدا كار ئەكەن و تارادەيەك حساب بۆ كار و جىگا و رىگايان كراو ، بەلام ھىچ كات وەلامدەرەو نەبوون بە وەستان و بنەبركردنى كىشەكانى ژنان ، چونكە وەك ووتە چارەسەرى سەرەكى كىشەكانى ژنان لە نىزامىكى ديموكراتىدا نادىتەو كە ياساكانى نىزامى سەرمایەدارى مۆتۆرى سەرەكىيە بۆ ئەم سىستەمە لە حوكمرانى كردن

دەنگەكان : چ ئەلتەرناتىفيكى واقىمى ھەيە بۆ گەشتن بە رزگارى ژنان ؟
رزگارى ژنان بەندە بە رزگارى كۆمەلگاوه ، تا ئىستا ھىچ كۆمەلگايەكى دنيا نىيە تىايدا ژنان بەتەواوى لە موسىبەتەكانى ئەم نىزامە رزگارى بوويىت ، رزگارى ژنان لە ئەسارەتەكانى كۆمەلگاي سەردەم بەندە بە ئاستى خەبات و تىكۆشان بۆ بەدىھىنانى كۆمەلگايەكى ئازاد و يەكسان كە ئەمە مەيدانى سەرەكى خەباتى بزوتنەوەى كۆمۆنىزمى كرىكارى و بنەمايەكى سەرەكى كۆمەلگاي ئازادى سۆسالىستىيە وە بەردەوام بوون لەوەى شەكل و شىوہەكانى خەبات بە ناسۆ و ئەلتەرناتىفي كۆمۆنىزمى كرىكارىيەوہيە كە ئەتوانىت ژنان لە ھەموو كىشەكانى رزگار بكات كە ئەو ئەلتەرناتىفيە لە بەرنامەى حىزبى كۆمۆنىستى كرىكارى عىراقدا بەرۆشنى خراوەتە روو ...

لە بەرنامەى حىزبى كۆمۆنىستى كرىكارىدا ژنان بە عنوانى ئىنسان لەقەلەم ئەدرىن و بە ھىچ چەشنە جياكارىيەك لە نيوان ژنان و پىاواندا قايل نىيە، لەكاردا ، لە ياسادا لە ژيانى كۆمەلايەتى و باقى مەيدانەكانى تردا يەك جۆرە ياسا بۆ ژن و پىاو كارئەكات كە رىگەى نەداو بە ھىچ چەشنە جياوازيەك ، لەم ياسايانەدا ئىنسان ئەسلەو ژن بوون و پىاو بوون مانايەكى نىيە ...

بەراى من تاقى كردنەوہەكانى بزوتنەوہەكانى ژنان ئەوہيان سەلماندوہ غەيرى ئەم ئەلتەرناتىفيە واقىيەى باسم كرد ، زۆر بە سادەيى و بە ئاسانى بەرھەمى خەباتى بزوتنەوہەكانى ژنان ئەتوانىت لەبار بېرىت وەك رۆژانە لە

زۆرچيگادا ئەمە ئەيىن... ئەگەر لە ياساى دەولەتدا دىن لە دەولەت جيا بىت ، ژنان و پياوان بە عنوانى ئينسان حساب بۆ كەرامەت و شەخسىەتيان بکړيټ و جيگا بۆ هيچ چەشنه جياوازيهك له ياسادا نه كړيټه وه هەلبەت ئەو كات كيشهكانى ژنان بڼه بر ئەكرين و ئەمەش له راستاى بنيانانى كۆمەلگايهكى سۆسياليسټىدا بەدى دىت كە هەر به ئيرادهى ئينسان ئەم كۆمەلگا خالى يه له زهبر و ستهم به ئەنجام دىت...

دەنگەكان : كيشهى چەوساندنەوهى ژنان ناوچهيى يه يان جيهانى ، يان كەلتورو ئاين له ئاستيدا بەرپرسياره ، يان هەمويان ؟

هەر بهو دەليلى خواست و مافەكانى ژنان لەهيچ شوينيكى حيهاندا بەتەواوى بەدەست نەهاتوه ئەم كيشانه جيهانين ، بەلام ئەوهى ليرەدا ئەبيت باس بكريت ئەوهيه كە لە هەموو وولاتانى دنيايدا ئەوه دەولەتە بەرپرسياره له بەكۆيله كردنى ژناندا ، ياسا شەخسى و مەدەنىيهكان كە لە لايەن دەولەتەوه دانەنرين ژيانى ژنان ديارى ئەكەن ، وه هەر مافيكيش ژنان هەيانە ئەوا رادهى پيشكەوتنى بزووتنەوهى ژنان و هيزه راديكالهكانى ئەو كۆمەلگايه ديارى ئەكات ، هيچ كات دەولەت بە ديارى مافەكانى ژنان دابەش ناكات بەسەرماندا ، بەلكو ئەوه رابەرانى بزووتنەوهى ژنانن كە ريكخەر و هيدايتەكەرى بزووتنەوهكەيانن بۆ بەدەستهينانى مافە ئينسانىيهكانيان..

كيشەكانى ژنان چ لە ناوچهيهكى ديارىكرادا بىت يان جيهانى بىت هەرهل و تەقەلاكاني سياسەتى دەولەتانی سەرمايهدارىيه وهەر دەولەتە تيایدا قازانچ ئەكات و لە بەرژەونەندى راگرتن و مانەوهى دەسەلاتى چەوسینەرى سەرمايهدارىدا ، بە نزم راگرتنى جيگا و ريگای ژنان لە كۆمەلگادا و راگرتنى پله دوویى ژنان ، حساب نەكردنى هیژ و هەست و ئيرادهى ژنان ، بەكارهينانى دین و ديانەتە جياوازهكان لە پەيوەند بە ياساكانى شەخسى و مەدەنىيهوه هەموو شەكل و شيوەزى جياجيان بۆ مانەوهى دەستى رهشى سيستمى سەرمايهدارى له ژيان و چاره‌نووسى ژناندا ، جا لە هەر دەولەتيكدا ئەگەر سستەمى ليبرالى بيت ديموكراتى و پەرلهمانى بىت يان ئيسلامى بيت ئەوا ئەم شەكل و شيوەى چەوسانەوهيه ئەگوريت، دياره ئەگەر سيستمەكه ئيسلامى بىت ئەوا ژنان كۆيله و ئەسیری قانونەكانى شەريەتى ئيسلام ئەبن و توندو تيرىيهك كە لەم قانونانەى شەريەتى ئيسلامەوه سەرچاوهى گرتوه بەتەواوى دژە ئينسانى و شەرمەزارىيه بۆ بەشەر كە تا ئيستا ئەم ياسايانە لە ميژووى ژيانى بەشەردا نەك هەر وبوونى ماوه بەلكو رۆژانە زيندوو ئەبنەوهو تەنانەت لە ناوجەرگه‌ى ئەوروپادا باوهشين ئەكرين و بەزۆر خويان ئەسەپينن بەسەر هەل و مەرج و گوزەرانى خەلكىدا...

ئەو توند و تيرىيهوه كە دژ بە ژنان بەكار ئەهينريت لە خيزاندا ، لە شوينى كاردا تەنانەت لە هەندى وولاتدا لە شەقام و كۆلانەكاندا توندو تيرى دژ بە ژنان بەكارديت ، توند و تيرى ژنان كراوتە هوکاريكى بەهيز بۆ بە نزم راگرتنى جيگا و ريكای ژناندا ، ئەوهيش ئاشكرايه لە وولاتانى ئيسلام لى دراودا ئەم زەبروزەنگىيهى دژ بە ژنان لە قانونەكانى ئيسلامدا ريگەدراوه بە پياودەست نەپاريژن تا ئاستى كوشت و برى ژنان و تا ئاستى زينده بەچال كردنيان ولووت و گوى برينيان...

بەر پرسيارىتي ئاينه‌كان و كلتوره جياوازه‌كان لە ئاست كيشه‌كانى ژناندا مانايه‌كى نىيه جگه له‌وهى كه‌له‌وه حالى بين له‌وهى ده‌ولەت ئەتوانيت بە ئاسانى دین و كلتور بکاته فاکتەريكى بەهيز له زياتر كردنى كيشه‌كانى

ژناندا، به‌رای من سەرجه‌م ئاینه‌کان وه‌به تاییبه‌تی دینی ئیسلام خو‌یان ره‌م‌زو سون‌بلی ته‌واوی چه‌وسانه‌وه‌ی
ژنانن و هه‌موو کات بۆرژوازی وه‌ک به‌شیکی جیا‌نه‌کراوه له ژیا‌نی ژناندا به‌کاری هیناوه ..یان سیاسه‌تی
مۆنیکلتوری باشت‌رین هۆکاره که وولاتانی رۆژئا‌وا‌ی (دیموکراسی) له پینا‌و به‌هیزکردنی سیاسه‌تی راسیستی‌دا
به‌کاری ئه‌هینن و له‌م ریگایانه‌وه ویستوویانه ته‌مه‌ن دریشی ده‌سه‌لاتیان گرینتی بکه‌ن...